

ДОКЛАД

за съществените дейности, изразходваните за тях средства, връзката им с целите и програмите на организацията Съюз на инвалидите в България и постигнатите резултати за периода 01.01.2018 г. до 31.12.2018 г.

През отчетната 2018 г. работата на СИБ беше насочена към изпълнение решенията на VIII-я конгрес на СИБ и подготовка на мероприятия, планирани от ЕДФ по време на председателството от България на Европейския съюз.

Началото на 2018 г. отбелязяха протести на майките на деца с увреждания за спешно приемане на Закон за личната помощ. Те намериха подкрепа в лицето на омбудсмана на Република България г-жа Мая Манолова и Министъра на труда и социалната политика г-н Бисер Петков, като се пренебрегваха исканията на национално представителните организации и се правеха опити за дискредитирането им като казионни.

През пролетта на 2018 г., по решение на Управителния съвет на СИБ, Съюзът на инвалидите в България и негови структури от страната взеха активно участие както в организацията, така и с присъствие на проведения на 11.04.2018 г. протестен митинг на хората с увреждания от Национално представителните организации от НСИХУ, който се проведе пред администрацията на Народното събрание в София. В митинга взеха участие около 7000 хора с увреждания, като само от структурите на СИБ от цялата страна се включиха повече от 2200 съюзни членове.

През м.Юни 2018 г., поради задълбочаване на споровете по изготвянето на законопроектите за хората с увреждания, СИБ, заедно с останалите национално представителни организации на и за хора с увреждания от НСИХУ, участва в още един протестен митинг в София. Проведените през 2018 г. протестни митинги с участието на Съюза на инвалидите в България към тогавашния момент постигна положителен ефект, като показва на държавното управление и институциите, че организациите от НСИХУ са значим обществен фактор, който не може да бъде пренебрегнат при изготвянето на нормативната уредба за хората с увреждания в България.

През 2018 г. бяха предоставени социални услуги и беше оказана допълнително социална помощ на 670 352 хора с функционален дефицит. Остойностени по Вътрешната наредба на СИБ, услугите и помощите надхвърлиха 5 187 047 лв., като дейностите бяха дофинансирани от бюджетната субсидия с общо 617 000 лв. като бюджетната субсидия се запазва на едно и също равнище вече 10 години. С 1 лев бюджетна субсидия СИБ е оказал помощ и услуги на стойност 8,41 лв.

Бюджетната субсидия за 2018 година беше разходвана съгласно Приложение № 2 към чл. 2, ал. 1 на Закона за държавния бюджет за 2018 г., като с бюджетни средства, предназначени за СИБ, са дофинансирани услуги и помощи, получени безплатно от 670 352 хора с увреждания

(посочената бройка не отчита кратността на помощта и услугата за много от бенефициентите). Разпределението на дейностите по предназначение на годишната субсидия и тяхното изпълнение беше следното:

А. За финансиране на неикономическите дейности на СИБ при осъществяване на социални контакти, извършване на социални услуги с незапазен характер и оказване на социална помощ в освободените от държавата и общините ниши, за оказване на нови помощи на физически лица и извършване на свързаните с тях дейности, популяризиране на социалните проекти, реализирани от държавните и общинските органи, както и от неправителствения сектор, разходи по финансово-счетоводното обслужване на структурите на СИБ, медийни и антидискриминационни прояви, нови услуги и дейности с неикономически характер и др. бяха разходвани 196 400 лв, като са получили помощ и услуга 263 602 хора с увреждания, част от които са били обслужени повече от един път. Остойностени тези безплатни за ползвателите социални помощи и услуги надхвърлят сумата от 2 108 269 лв.

През 2018 г. от ръководството на СИБ бяха разгледани 46 молби от съюзни членове за отпускане на парични помощи за лечение, като общата стойност на отпуснатите парични помощи е 21 239.49 лв. Отделно са разгледани и са отпуснати парични помощи до 100 лв. на 41 съюзни членове на обща стойност 4073 лв. Общо паричните помощи за лечение на съюзни членове е на стойност 29 525,56 лв. като в това число влизат и помощи, отчетени от регионалните организации от отпуснатите им субсидии.

В началото на 2018г. се изготвиха списъци за членския състав на регионалните организации на СИБ, които се изпратиха в МТСП, и се поднови националното представителство на СИБ.

През годината във връзка с изплащането на целевата помощ за придружител регионалните организации и основните (общински) организации на СИБ работиха по приемането на документите от правоимащите лица, окомплектоването, подаване на Списък-заявките чрез Автоматизирана информационна система (АИС) на Агенцията за хората с увреждания, изплащането на целева помощ на правоимащите и отчитане на плащанията към АХУ чрез АИС по електронен път и на хартиен носител. Общо бяха разгледани документи на правоимащи по чл.53 от ППЗИХУ на 14 998 лица и на 14 838 души беше изплатена целева помощ в размер на 741 900 лв.

Резултатите в социалните дейности са значително по-добри там, където структурите на СИБ търсят съдействие за осъществяване на социални инициативи от други неправителствени и търговски сдружения

Общо 325 хора с увреждания получиха информация или консултация по телефона, 75 души получиха консултации за правата и облекченията на хората с увреждания, произтичащи от ЗИХУ и от ЗСП. През периода беше отговорено писмено на 42 запитвания, получени в ЦУ или по електронната поща по

различни проблеми на хората с увреждания. Общо са обслужени 442 хора с увреждания.

Б/ За подпомагане на дейностите по оказване на информационно-консултантски, организационни, административно-правни, транспортни и други услуги на физическите лица, членове на съюза, в т. ч. електронизация на връзките между структурите на съюза, обучение и повишаване на квалификацията, преквалификация на физическите лица, членове на съюза, които не са в полза на конкретно предприятие, адаптация към конкретна работна и битова среда, увеличение на административния капацитет на кадрите и структурите на организацията и други видове неикономически дейности през годината бяха предвидени и разходвани 138 280 лв. от бюджетната субсидия. Извършените дейности обхванаха 272 316 хора със специфични потребности, като остойностените услуги в това направление достигнаха 1 955 023 лв.

През периода СИБ продължи дейността си в следните направления:

- изготвяне на становище относно изпълнението на задължителните мерки за осигуряване на достъпна среда по ОП "Региони в растеж";
- уведомяване на общинските власти за проблеми при ползване на паркоместа за хора с увреждания и за достъпността на системите за масов градски транспорт;
- уведомяване на общинските власти за неспазени изисквания за осигуряване на достъпност съгласно Наредба № 4 за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хората с увреждания при извършване на ремонтни дейности;
- участие в обсъждане на законопроект за предприятията на социалната и солидарна икономика;
- уведомяване на отговорните институции - МЗ и МТИТС, за констатирани нарушения относно спазването на действащите нормативни документи за установяване на физическата годност за водачите на МПС и реда за извършване на медицинските прегледи и даване на предложения за облекчаване на работата на функциониращите ТОЛЕК;
- информирание и оказване съдействие относно прилагането на Закона за устройство на територията;
- информирание на работодатели за стимули и преференции по действащото законодателство и текущи проекти и програми за насърчаването им за разкриване на нови адаптирани работни места и наемане на хората с увреждания на работа;
- консултиране относно реда за кандидатстване за наемане на лица с трайни увреждания за работа в обичайна работна среда чрез Бюрата по труда съгласно Закона за насърчаване на заетостта;
- оказване на съдействие на лица с увреждания при кандидатстване за наемане на търговски обекти на пазарите на територията на Столична община по обявен търг или конкурс и извършване на амбулантна търговия;
- своевременно информирание на специализирани предприятия и кооперации за хора с увреждания - колективни членове на СИБ и на работодатели за

възможностите за финансиране чрез участие с проекти в конкурси, обявени от Агенцията за хората с увреждания и оказване на съдействие при разработването на проектните предложения.

През 2018 г. Координатора за област Благоевград участва в Регионален форум за социално предприемачество, който е организиран от Община Благоевград и е проведен на 29.11.2018 г. На този форум е представен Закона за предприятията от социалната и солидарна икономика, като са представени и успешни модели за социално предприемачество от Благоевградски регион.

Координатора на област Видин участва като съорганизатор на Международното мероприятие на Фондация "Подкрепа за реализация" в представянето на предлаганите социални услуги в Общината, където присъстват колеги от Сърбия и Румъния.

В Регионална организация Смолян е осигурена заетост на 15 човека с увреждане по програми на БТ. Оказано е съдействие на 35 члена на СИБ за участие в програми за безработни към Общинската администрация.

Във всички регионални организации се осигуряват безплатни карти или билети за местния градски транспорт за лица с увреждания - членове на СИБ.

През 2018 г. продължи работата за електронизация на връзките, информационните и консултантски услуги в структурите на СИБ. Акцентът се постави върху ползването на електронна поща и интернет-услуги от възрастни членове на СИБ, като се акцентира върху профилактичната дейност срещу измами и злоупотреби. Обучението беше съобразено с възможностите и особеностите на слушателите, като постепенно надхвърли битовото равнище. Особени грижи се положиха за реализацията на доброволните сътрудници в държавните и общински социални сегменти чрез пазара на труда, предимно в малките общини. Все още, обаче, резултатите са незначителни, поради липса на доброволни сътрудници на трудоспособна възраст в структурите на СИБ. Към 31.12.2018 г. от 35 369 редовно отчетени члена на СИБ само 2 638 (7,46 %) упражняват правото си на труд по трудов или друг договор, което показва обективно мотивите за членство в съюза и деформира същината на организационните дейности. Неблагоприятно въздействие по този въпрос оказва забавеното въвеждане на електронните услуги в социалната сфера и липса на целева квалификация и преквалификация на хората с намалена работоспособност.

В/ За допълване на дейностите за социална интеграция и реализация на социално значими проекти, разкриване на нови работни места профилактика и преодоляване на последствията от социалния страх у хората с увреждания, масови дейности и отбелязване на годишнини, за подпомагане на спортни, културни и туристически мероприятия, услуги, подпомагащи равнопоставеността и потребителските нужди на хората със специфични потребности въздействие върху обществото за толерантност към различията и др., през 2017 г. бяха разходвани 142 500 лв. бюджетни

средства, с които бяха обслужени повече от 47 475 хора с увреждания, с остойностени услуги за 426 378 лв. Броят на ползвателите на услугите в този отрязък включва само участниците в дадено мероприятие - състезатели, изпълнители и организатори, като в числото не се включва публиката, която е предимно от хора в медикосоциален риск. А именно тези масови прояви са най-прекият път за извеждане на хората с увреждане от изолацията в която са поставени. Не са отчетени разходите на партниращите организации и общини, в съвместните мероприятия, което деформира картината за ефективността на вложените бюджетни средства. Осигуряването на равни възможности за спорт, отдих, туризъм и участие в културния живот на хората с увреждания изисква значителни усилия, нестандартни умения, знания и подход от кадрите в структурите на Съюза.

През м.Април наши членове участваха в спортни игри за хора с увреждания в гр.Гълъбово. Членове на СИБ от регион Видин взеха участие в спортни игри в рамките на Етно фестивал на хора с увреждания от гр.Видин и гр.Княжевац - Република Сърбия.

В регион Кърждали са осигурени безплатни карти за ползване на градския басейн от хора с увреждания.

В регион Габрово Международния ден на хората с увреждания - 03 Декември бе отбелязан с концерт. Дружествата от Габровския регион заедно с Дневния център за възрастни хора в гр.Габрово участват в инициативата "Изплети топлина". Изплетените дрехи са разпределени и изпратени в различни социални институции в региона. Регионалната организация в Габрово подготви и Коледен базар, в който дружествата от региона представиха ръчно изработени предмети. Осъществи се и инициативата "Селски МОЛ", на който се представят традиционни и местни ястия.

"Арт ателие" организира в община Велико Търново своя самостоятелна изложба, която е отразена широко в местните медии.

Членове на ООИ -Ямбол участваха в рали "Майсторско кормуване". ООИ -Ямбол е партньор по проект "Топъл обяд", като храна получават 100 човека от организацията.

В регион Хасково от години работи кухня към Клуба на инвалидите, където се осигурява храна на ниски цени за членовете на съюза. За дейността на кухнята голяма част от средствата се осигуряват от спонсори.

На 22.12.2018 г. РО на СИБ -Смолян организира коледно тържество за деца с увреждания от Смолянски регион, с обяд и подаръци, подсигурени от спонсори.Това е традиция в региона, където така тържествено се отбелязва и 1 Март, и Великден.

През 2018 г. за трета поредна година РО на СИБ -Кърждали, съвместно с Община Кърждали провежда изследване за остеопороза, щитовидна жлеза и ехограф на коремни органи. Направени са прегледи на 90 члена на СИБ.Организиран е и коледен фестивал за децата от защитените жилища в гр.Кърждали, Момчилград и Крумовград.

През годината са организирани и голям брой екскурзии и почивки за членове на СИБ на преференциални цени.

Г/ За допълване на средствата, предназначени за социална интеграция и интеграция чрез социални контакти, организационно-масови дейности, членство и дейности в национални и международни организации, за международни прояви, контакти и социални издания, които не се разпространяват на пазарен принцип, транспортни, пътни разходи, нови услуги, усвояване на добри практики и др. бяха усвоени 139 820 лв. бюджетна субсидия, а общо дейностите са обхванали повече от 86 959 хора с увреждания, на които са оказани услуги, остойностени за 697 378 лв.

Към 31.12.2018 г. СИБ обхваща в структурите си общо 35 369 члена - физически лица с увреждания и техни представители, разпределени в общо 373 организационни структури - 28 регионални (областни), 159 основни (общински и районни) организации, като от тях 25 основни (общински) организации имат общо 113 бр. съставни дружества по населени места секции и клубове по интереси и отделно 69 бр. самостоятелни дружества развиват своята дейност в общините, но всяко от тях има по-малко от 50 члена. Заедно с колективните членове и асоциираните структури Съюзът организационно присъства в 186 общини. СИБ обслужва значителен брой хора с ментални и сетивни увреждания в малките населени места, където съответните неправителствени организации нямат изградени местни структури. Организацията по места ползва базата на 249 клуба, от които 165 съвместно с други неправителствени организации, предимно клубове на пенсионери, информационно-консултантски и рехабилитационни центрове. Координаторите на СИБ в регионите полагат усилия и търсят контакти с местната власт по повод ремонт на клубна база. На места / Сливен, Габрово и пр./ се организират дарителски акции на книги за местните клубове.

През 2018 г. започна работата на СИБ по проект Достъп до наследство - "Пътеки за достъпен туризъм" с финансиране от ИНТЕРРЕГ V-A ГЪРЦИЯ-БЪЛГАРИЯ 2014-2020 Програма за сътрудничество.

РО на СИБ - Хасково участва в проект за Трансгранично сътрудничество с Република Турция "Трансгранична мрежа за достъпен туризъм". РО на СИБ - Шумен оказва помощ на експерти по проект за наблюдение прозрачността на работата на Районен и Окръжен съд Шумен на сдружение "Искам да знам" - Шумен, като са анкетирани 15 лица с увреждания.

Набира скорост изграждането на система в СИБ за пряка и обратна връзка с организационните структури в страната. Всяко тримесечие в ЦУ се получават обобщени отчети за работата на регионалните и общински структури и за остри проблеми в социалното обслужване на хората с увреждания. Качеството на отчетите е незадоволително, някои организации въобще не изпълняват задължението си. Ежемесечно до всички структури на СИБ се изпраща Информационен бюлетин с информация за промените в нормативната уредба, за обявени проекти и предстоящи събития, съобщения от организационен характер,

въпроси на международното сътрудничество. Изданието на СИБ – Списание "Кураж" спомага за обогатяването и разнообразяването на връзката с членовете и симпатизантите на Съюза. В списанието се запазват основните рубрики - Добрите вести.... Справочник, Арт-Седянка, Отчети и избори в организациите в цялата страна и пр. Все повече са материалите, идващи от сродни организации и те се групират в рубриката "Партньорски инициативи". През 2018 г. акцент бе поставен върху нерешените проблеми във връзка с налаганите от правителството изменения за оценката на работоспособността. Но най-силните материали бяха свързани с протестите през годината от страна на хората с увреждания срещу опитите да се ощетяват национално представителните организации.

Във връзка с приетото ново законодателство за хората с увреждания местните представители на СИБ участват в предавания на местните средства за масова информация с интервюта и статии. Радио "Шумен" има специализирано предаване за хора с увреждания "Бялата лястовица", в което често взимат участие представителите на СИБ за региона.

През 2018 г. продължи активното сътрудничество на СИБ с международните организации, на които съюзът е редовен член – Европейският форум на хората с увреждания (EDF); Световната организация на хората с увреждания (DPI); Световната асоциация на хората с увреждания (IDA); Международна неправителствена организация (FIMITIK).

През настоящата година СИБ отбелязва 30 години от създаването си.

Това е време на оценка на постигнатото и представяне пред обществото визията за развитието на нашата организация. Важна задача е пренастройването на съюзната дейност към проблемите на младите хора с увреждания и привличането им за редовни членове на СИБ. Това ще позволи на организацията да разполага с по-голям административен капацитет и да засили ролята си на партньор и коректив на държавните структури. По настоячиво трябва да звучи гласът на национално представителните организации на хора с увреждания при усвояване на националните и европейските социални фондове за реализацията на атрактивни социални проекти и програми. Необходимо е по-остро да се реагира на опитите за омаловажаване или игнориране на някои от критериите за национално представителство, с което се отваря широко вратата за достъп до форуми на гражданското общество на самозвани и комерсиални неправителствени организации, обслужващи политически, корпоративни или частни интереси. СИБ трябва да положи повече усилия за преодоляване на апатията и дистанциране от обществените процеси на хората с трайни увреждания, причинени от ниския социален статус и липсата на видима перспектива за личен просперитет. Належащ е цялостен преглед на нормативната уредба за хората с увреждания, освобождаване от анахронизмите, натрупани за четвъртвековното демократично развитие на страната, ускоряване на реформите в социалната сфера и преди всичко,

прекратяване на ненаучните експерименти с медицинската експертиза и подчиняването ѝ на политическа, финансова и административна целесъобразност.

Красимир Коцев – председател на СИБ

